

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Projekt: Tvořivá škola, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.4.00/21.3505

Příjemce: Základní škola Ruda nad Moravou, okres Šumperk, Sportovní 300, 789 63 Ruda nad Moravou

Metodický list

Zařazení materiálu:

Šablona: Inovace a zkvalitnění výuky směřující k rozvoji čtenářské a informační gramotnosti (I/2)

Sada: 1 Číslo: EU-OPVK-ČIG-1ST-33 Předmět: Český jazyk a literatura, 5. r.

Název materiálu: Jaroslav Foglar: Ve svatojakubské věži**Autor materiálu:** Mgr. Drahomíra Hošková**Ověření materiálu ve výuce:**

Datum ověření: 7. června 2012 Třída: V.B Ověřující učitel: Mgr. Drahomíra Hošková

Anotace materiálu: Pracovní list – význam slov a slovních spojení, nahrazování vhodnými výrazy, informace o autorovi knihy, vyhledávání informací v textu, na mapě, na webu, v encyklopediích ... získané informace žáci zpracovávají.**Podrobný metodický popis možností použití materiálu:**

- Žáci si pozorně přečtou úryvek v čítance, žáci s IVP mohou přečíst text společně, příp. s dopomocí učitele.
- Po rozdělení PL, encyklopedií, map, přihlášení se na počítači... pracují žáci dle zadání v PL. Učitel kontroluje jednotlivé žáky, pomáhá jim např. s vyhledáváním informací na webu, s určováním klíčových slov apod.

PL je možno využít pro práci s celou třídou (žáci samostatně vyhledávají informace, společně průběžně kontrolujeme a doplňujeme např. do textu na interaktivní tabuli, odkrýváme řešení atd.), žáci mohou pracovat s PL samostatně, ve dvojicích nebo ve skupinách (kontrolujeme a hodnotíme na závěr celý PL), popř. využijeme PL k sebehodnocení jednotlivých žáků nebo k jejich hodnocení.

Seznam literatury a pramenů:

JANÁČKOVÁ, Zita. *Čítanka pro 5. ročník ZŠ*. 1. vyd. Brno: Nová škola, 2004, ISBN 80-7289-060-3.

Jaroslav Foglar: Ve svatojakubské věži

Hluboký stín pohltil Rychlé šípy, když došly k opuštěnému kostelu. Stál stranou všeho živého a proti tmavému nebi čněla jeho vysoká věž jako ohromný černý vykřičník...

Za dveřmi objevili dřevěné schody. Byly úzké a točité. Otáčely se spirálovitě kolem neviditelné osy, kterou tvořila prohlubeň, tmavá prázdnota.

„Půjdeme nahoru,“ kývl Mirek a vykročil první. Schody se roznaříkaly. I ve svitu baterek byl na nich vidět nános prachu. Tady člověk nešel již řadu let! Hoši v něm zanechávali stopy jako v mokřém písku.

„To jsou schody jako do nebe!“ utrousil poznámku Rychlonožka, ale nikomu nebylo do smíchu. Srdce hochům bušila rozčilením. Občas jim ulpěla na tvářích stará pavučina, prosycená sazemi a prachem. A schodů bylo hodně! Točily se výš a výše, chráněny od tmavé hlubiny chatrným zábradlím.

„Raději se vzbouřit, než sem jít s kyblíkem uhlí,“ prohlásil Rychlonožka.

„Jan Tleskač tady chodil každý den!“ odpověděl mu Mirek. A k tomu dvakrát. Ráno a večer!“

„Cože? Ty myslíš, že ...?“

„Ano! Víím to určitě. Jdeme na zvonici, ze které se takovým nevysvětlitelným způsobem zřítíl!“

Hochy po těch slovech až zamrazilo. Vědomí, že krácejí místy, kudy procházel ten, jehož smrt zastírala rouška tajemství, a kudy stoupal ještě několik minut před svým koncem, dosud zdravý a silný, jimi otrásl.

Mlčky došli až na konec schodů, trochu udýchaní tím dlouhým výstupem, zastavili se na malé dřevěné plošině, jakémusi lešení, obehnaném po celém obvodu zábradlím. Za ním byla tma. Mirek opatrně přistoupil až k zábradlí a vyzval hochy: „Posviťte dolů!“

Proud světla ze čtyř silných baterek projel tmou a dopadl matně až dolů, dolů do úžasné hloubky. „Ano, tady to bylo!“ řekl Mirek určitě. „Podívejte se, tady ho máte...!“ Ukázal potom před sebe. „Je to všechno tak, jak nám to starý kostelník vyprávěl.“

Nad Mirkovou hlavou visel silný zpuchřelý provaz, zvon byl již dávno snesen z věže.

Ano – nebylo pochyb, zde bylo to místo, kde podivný chlapec Jan Tleskač trávil poslední okamžiky svého krátkého života, než jeho tělo prolétlo tou úděsnou prohlubní. Rychlé šípy uchvátilo pohnutí. Oči všech čtyř chlapců byly jako přitahovány k ohmatanému konci provazu, jehož se držely Tleskačovy ruce, dříve než sklouzly.

„Jestli tu něco bylo,“ pravil beznadějně Jindra, „jistě to našla a odnesla komise. Každé neštěstí přece přijde vyšetřovat taková komise!“

„Kdo byste mě vysadil?“ žádal pak Rychlonožka u zdi a vztahoval po ní ruce. „Je tam nějaká plošina, vidíte?“ Zed' tam končí a jde vodorovně někam do tmy, pod trámy, na obvod věže!“

„Vypadá to tak nějak,“ připouštěl Mirek. Světlo z baterek zase hned zaplašilo tmu a vyšplhalo se po zdi.

„Vlezeme tam tedy po tom stolku,“ pravil Jarka. Vyskočil na stolek opatrně první a vytáhl se po stěně na podkrovní plošinu. Štěstí, že byli oblečení v nejhorší staré šaty, jaké mohli doma nalézt! Už teď vypadali, jako kdyby byli zasypáni popelem.

Plošina byla velmi prostranná a spočívaly na ní základní trámy krovu. Bylo zde plno úlomků střešních tašek, hromady prachu a zase nějaké hobliny, spečené v šedé chuchvalce.

Jindra s Rychlonožkou kutili něco na druhém konci plošiny a Jarka se zabýval jejím zkoumáním až zcela vzadu, kde se k ní již skláněla střecha věže. Objevil tam nějaké staré natěračské hrnce a dávno ztvrdlé štětky.

Mirek zůstal v polovině mezi začátkem plošiny a Jarkou. Chvilí bezmyšlenkovitě kreslil špičkou nohy v husté vrstvě prachu mezi střepinami tašek. Pak vyhrabal z prachu nějaké staré zažloutlé papíry. Byly to jakési noviny, staré snad desítky let. Některé byly celé, jiné roztrhané. A ještě tam byly nějaké papíry! Nebyly potištěny. Mirek je zvedl a oklepával z nich prach.

Hoši si Mirka povšimli, až když jim bylo nápadné jeho dlouhé mlčení. Svítil baterkou těsně u papírů a přibližoval si je až k očím.

„Mirku,, zavolal znepokojeně Jarka. „Co máš? Co jsi našel? Stojíš tam jako zkamenělý!“

Vrhli se k němu, ale Mirek zůstával dále němý. Oči měl rozšířeny, tváře pobledlé rozčilením.

„Vypadá to - - hled'te – tady jsem - - našel jsem asi Tleskačův deník - - vite?“

(Záhada hlavolamu)

Jaroslav Foglar

(1907 – 1999)

Tento spisovatel je nejvíce znám především příběhy chlapeckého klubu Rychlé šípy, knihami Hoši od Bobří řeky, Přístav volá, Chata v Jezerní kotlině, Záhada hlavolamu, Tajemství Velkého Vonta, Stínadla se bouří, Tajemná Řásnovka a jinými.

Jméno a příjmení: _____ Třída: _____

Jaroslav Foglar: Ve svatojakubské věži

Pracovní list

1) Zjisti, kdy se narodil a kdy zemřel spisovatel Jaroslav Foglar. Kolik mu bylo let?

2) Jak se jmenují jeho nejznámější knihy?

3) V několika jeho knihách vystupuje skupina pěti chlapců. Víš, jak se tato skupina jmenuje a jak se jmenují její členové?

4) Tato skupina chlapců vystupuje i v knize Záhada hlavolamu. Jaký hlavolam chlapce v této knize zaujal?

Přečti si ukázkou z této knihy (Ve svatojakubské věži, Čítanka pro 5. ročník, Nová škola 2004), str. 127-128. Zjisti:

5) Jak vypadaly schody opuštěného kostela? Kolik jich bylo?

6) Kdo chlapcům vyprávěl příběh podivného chlapce? Jak se chlapec jmenoval?

7) Co chlapci ve věži objevili?

Jaroslav Foglar: Ve svatojakubské věži

Řešení

1) Zjisti, kdy se narodil a kdy zemřel spisovatel Jaroslav Foglar. Kolik mu bylo let?

Narodil se roku 1907, zemřel v roce 1999. Bylo mu 92 let.

2) Jak se jmenují jeho nejznámější knihy?

Chata v jezerní kotlině, Hoši od Bobří řeky, Záhada hlavolamu...

3) V několika jeho knihách vystupuje skupina pěti chlapců. Víš, jak se tato skupina jmenuje a jak se jmenují její členové?

Skupina – Rychlé šípy. Mirek Dušín, Jarka Metelka, Červenáček, Rychlonožka, Jindra Hojer.

4) Tato skupina chlapců vystupuje i v knize Záhada hlavolamu. Jaký hlavolam chlapce v této knize zaujal?

Ježek v kleci.

Přečti si ukázkou z této knihy (Ve svatojakubské věži, Čítanka pro 5. ročník, Nová škola 2004), str. 127-128. Zjisti:

5) Jak vypadaly schody opuštěného kostela? Kolik jich bylo?

Schody byly úzké, točité, spirálovitě se otáčely kolem neviditelné osy, byly zaprášené, chráněné chatrným zábradlím, vrzaly. Bylo jich hodně.

6) Kdo chlapcům vyprávěl příběh podivného chlapce? Jak se chlapec jmenoval?

Příběh vyprávěl chlapcům starý kostelník. Chlapec se jmenoval Jan Tleskač.

7) Co chlapci ve věži objevili?

Úlomky střešních tašek, hromady prachu, hobliny, natěračské hrnce, dávno ztvrdlé štětky, zažloutlé noviny, Tleskačův deník.